

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA
Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

Vúvň

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM

Bratislava

Jún 2026, aktualizovaný

Obsah

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA	1
1. Úvod	3
2. Vymedzenie pojmov	4
3. Východiská PKP	7
4. Faktory s vplyvom na realizáciu Protikorupčnej politiky SR	8
5. Priority PKP	9
6. Riadenie korupčných rizík	10
7. Opatrenia na elimináciu identifikovaných korupčných rizík	11
8. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia PKP	13
9. Záverečné ustanovenia	13
10. Použité skratky	14

1. Úvod

Vláda SR schválila uznesením č. 31 z 21. januára 2026 k návrhu Národnej protikorupčnej stratégie Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029 Národnú protikorupčnú stratégiu Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029. Týmto uznesením vlády SR bola zároveň zrušená úloha B.4. uznesenia vlády SR č. 585 z 12. decembra 2018, ktorou bolo členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy uložená povinnosť vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z rezortného protikorupčného programu a aktualizovať tento program. Uznesením vlády SR č. 31/2026 sa však v plnení úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády SR č. 585/2018 kontinuálne pokračuje, pričom členovia vlády a predsedovia ostatných ústredných orgánov štátnej správy majú naďalej povinnosť prijať na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík rezortný protikorupčný program, v ktorom budú uvedené konkrétne protikorupčné systémové opatrenia a zverejniť ho na svojom webovom sídle a vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z rezortného protikorupčného programu a aktualizovať tento program.

V zmysle schváleného uznesenia vlády SR, ktorým bola schválená Národná protikorupčná stratégia Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029, každý ústredný orgán štátnej správy sa riadi rezortným protikorupčným programom (RPKP), v ktorom nastavuje preventívne opatrenia v oblasti boja proti korupcii. Vypracúva návrhy, opatrenia za účelom eliminácie korupčných rizík a prehlbuje kultúru integrity a protikorupčného povedomia v rezortnom orgáne, odhaľuje a odstraňuje príčiny, príležitosti a podmienky priaznivé pre vznik a existenciu korupcie, riadi korupčné riziká založené na identifikovaných objektívnych faktoch, mapuje doterajšie preventívne opatrenia a metódy týkajúce sa protikorupčnej prevencie a boja proti korupcii a vypracúva návrhy na nápravu, prispôsobenie alebo zrušenie neúčinných protikorupčných opatrení a vypracúva nové. Stanovené ciele a opatrenia k nemu sa pravidelne sledujú a vyhodnocujú.

V nadväznosti na prijatú Národná protikorupčná stratégia Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029 a vnímanie významnosti protikorupčnej prevencie, VÚVH bude naďalej vytvárať podmienky pre zavádzanie a udržiavanie pravidiel v oblasti boja proti korupcii, protispoločenskej činnosti, neetickému a odvetnému konaniu vo svojich procesoch a postupoch. VÚVH v tejto oblasti bude naďalej postupovať v zmysle platnej legislatívy, RPKP, riadiacich právnych aktov a schválených dokumentov, medzi ktoré patrí aj Protikorupčný program Výskumného ústavu vodného hospodárstva.

Protikorupčný program Výskumného ústavu vodného hospodárstva (ďalej aj „PKP“, „PKP VÚVH“ alebo „protikorupčný program“) č. RD 1794/2026 je aktualizovaný zohľadňujúc prijatú Národnú protikorupčnú stratégiu Slovenskej republiky na roky 2026 – 2029. Bol vypracovaný v zmysle úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018 a v súlade so schválenou Protikorupčnou politikou Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 s

odvolaním sa na „Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024“ (ďalej aj „Protikorupčná politika SR“).

Protikorupčná politika ako systém protikorupčného manažérstva a riadenie protikorupčných rizík vo všeobecnosti pomáhajú organizácii vyhnúť sa alebo zmierňovať náklady, riziká a poškodenia vyplývajúce z účasti na korupcii, pomáhajú podporovať dôveru v obchodných vzťahoch a zlepšovať jej povesť. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné vytvárať také inštitucionálne, právne a spoločenské podmienky, v ktorých sa odmietajú akékoľvek prejavy korupčného správania a korupčné konanie sa účinne postihuje, teda platí zásada nulovej tolerancie korupcie. V súvislosti s touto zásadou sa nesmú zľahčovať alebo prehliadať ani prejavy korupčného správania a riziká, ktoré by mohli umožniť vznik korupcie alebo vytvorenie priestoru či príležitostí na jej spáchanie. Keďže korupcia, jej páchatelia a sprostredkovatelia, ako aj všetci, ktorí sa podieľajú na vytváraní priestoru a príležitostí na korupciu, poškodzujú verejný záujem, musí byť zabezpečená ochrana verejného záujmu. Akékoľvek znižovanie transparentnosti rozhodovacích procesov orgánov verejnej moci je neprijateľné. Je tiež potrebné dôrazne uplatňovať vyvoditeľnú zodpovednosť za vytváranie priestoru, príležitostí a podmienok pre korupciu, ako aj pre vznik a existenciu korupčných schém a sietí („karuselovej korupcie“). Osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery zohráva aktívna spolupráca so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, a preto je dôležitá aj spolupráca so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií.

Protikorupčný program zohľadňuje pracovné skúsenosti zamestnancov VÚVH, riadenie korupčných rizík, informácie získané z prieskumu o systéme riadenia korupčných rizík vo VÚVH a poznatky o dobrej praxi protikorupčného riadenia iných organizácií vrátane relevantných zahraničných skúseností. Protikorupčná politika je súčasťou celkovej politiky dodržiavania predpisov a pravidiel.

Adresátmi tohto PKP sú zamestnanci VÚVH a spolupracujúce organizácie. Jeho účelom je poskytnúť súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a zmenšovaním priestoru na ich vznik a existenciu.

Protikorupčný program VÚVH je zverejnený na webovej stránke VÚVH na adrese <http://www.vuvh.sk/>.

2. Vymedzenie pojmov

Na účely realizácie protikorupčného programu sa používa toto vymedzenie pojmov:

Integrita znamená vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami,

etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konania v súlade s deklarovanými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah.

Korupcia - vymedzenie pojmu korupcia ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb sa opiera o Dohovor OSN proti korupcii.¹ Podobne aj Európska komisia (EK) v súvislosti s Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“.² Zdôrazňuje, že korupčnými platbami, či transakciami sa napomáha mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných špecifikácií.

V zákone č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (ďalej aj „TZ“)³ sa v § 328 až § 336b uvádzajú druhy konania súvisiace s korupciou či úplatkárstvom. **Termín korupcia má preto v tomto dokumente generický význam, ktorý zahŕňa nielen všetky uvedené druhy konania, ale aj akékoľvek konanie poškodzujúce verejný záujem.** Zahŕňa zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie⁴, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov. Zneužívanie právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 TZ je vo svojej podstate takisto korupciou, rovnako ako trestné činy machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 a nasl. TZ a machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnacím konaním (§ 241 TZ)⁵

Korupčné riziko⁶ v užšom zmysle - pod týmto pojmom sa rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie⁷ alebo konanie.

Odvetné opatrenie - znamená ktorúkoľvek z týchto činností, napr.: disciplinárny postih, vyhrážanie, diskriminácia, šikanovanie, verejné alebo neverejné ponižovanie,

¹) Články 15 až 19 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii (434/2006 Z. z.); (https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf)

²) Dokument EK *Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom*, Európske štrukturálne a investičné fondy – usmernenia pre členské štáty a orgány zapojené do programu, 16.06.2014, Európska komisia, EGESIF 14-0021-00. (https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-iles/guidance_fraud_risk_assessment_sk.pdf)

³) Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

⁴) Pozri glosár TSI <https://www.transparency.org/glossary/term/extortion>.

⁵) V tomto kontexte je vhodné posúdiť pôsobnosť špecializovaných orgánov, najmä však Špecializovaného trestného súdu.

⁶) Medzi pojmami „korupčné riziko“ a „riziko korupcie“ je rozdiel. „Riziko korupcie“ znamená riziko, ktoré vyplýva z korupcie, resp. podplácania.

⁷) Vráťane postoja, reči, pohybov, gest, signálov a ďalších prejavov, o ktorých je možné odôvodnene predpokladať, že osoba dáva najavo svoj úmysel byť účastníkom korupčného vzťahu.

stalking (prenasledovanie)⁸, bossing⁹, mobbing¹⁰, nátlak, vydieranie a neprimerané zvýšenie pracovnej záťaže, uskutočňovaných proti oznamovateľovi za to, že oznámil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania.

Partner vecného vzťahu (obchodný partner) - externá strana, s ktorou má organizácia¹¹ vecný vzťah¹² alebo plánuje zriadiť nejakú formu vecného vzťahu.

Protikorupčná prevencia („predchádzanie korupcii“, „prevencia korupcie“) - pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na

- a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie;
- b) zmenšovanie a odstraňovanie korupčných rizík;
- c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie;
- d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie;
- e) posilňovanie kultúry, etiky, integrity a protikorupčného povedomia.

Systém protikorupčného manažérstva - znamená súbor vzájomne prepojených alebo vzájomne sa ovplyvňujúcich činností organizácie na vytvorenie protikorupčných zásad, cieľov a procesov na dosahovanie protikorupčných cieľov.¹³

Verejná integrita sa chápe ako dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore.¹⁴ Zároveň sa chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

⁸⁾ Napríklad, keď po oznámení protispoločenskej činnosti začne byť činnosť, plnenie pracovných povinností, dochádzka a pod. zamestnanca-oznamovateľa neprimerane kontrolovaná a nad takú mieru, ktorá je ináč bežná pri kontrole iných zamestnancov.

⁹⁾ Napr. odlišné odmeňovanie v neprospech oznamovateľa, zvýšené požiadavky na jeho výkony v práci, privlastňovanie si výsledkov jeho práce nadriadeným, vyvíjanie časového tlaku na oznamovateľa, zadávanie práce a úloh, ktorých cieľom je ponížiť oznamovateľa.

¹⁰⁾ Šikanózne správanie voči oznamovateľovi a podnecovanie do takého správania, napr. verbálne útoky, izolovanie oznamovateľa od skupiny ostatných pracovníkov v organizačnom útvare, ohováranie, psychický nátlak, komunikácia s oznamovateľom sarkastickým tónom a pod.

¹¹⁾ Podľa ISO 37001 je to osoba alebo skupina ľudí, ktorá na dosahovanie svojich cieľov má vlastné funkcie so zodpovednosťami, právomocami a vzťahmi.

¹²⁾ Vecný vzťah sa podľa ISO 37001 chápe v širšom zmysle tak, že predstavuje činnosti, ktoré sú relevantné na účely existencie organizácie.

¹³⁾ V norme STN ISO 37001:2019-02 (01 0106) sa používa termín „systém manažérstva proti korupcii“. Na účely tohto protikorupčného programu sa namiesto neho ako synonymum používa priezračnejší termín „systém protikorupčného manažérstva“. V hovorovej reči je akceptovateľný aj výraz „protikorupčné riadenie“.

¹⁴⁾ *Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite*, OECD 26.1.2017.
<http://www.oecd.org/gov/ethics/recommendation-public-integrity>;
https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7024_recommendationsvk-web.PDF

Verejný záujem¹⁵ sa chápe ako záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšiny občanov. Verejný záujem sa nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie a právneho štátu.

Zvyšovanie povedomia o korupcii sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na aktivizáciu protikorupčného správania.

3. Východiská PKP

PKP zohľadňuje základné faktory¹⁶ uvedené v Protikorupčnej politike SR, ktoré môžu pomôcť alebo ohroziť úspešnosť jeho realizácie. Protikorupčná politika SR a systém protikorupčného manažérstva pomáhajú organizácii vyhnúť sa alebo zmierňovať náklady, riziká a poškodenie vyplývajúce z účasti na korupcii, pomáhajú podporovať dôveru v obchodných vzťahoch a zlepšovať jej povesť.

Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné vo VÚVH vytvárať vhodné **organizačné, pracovné a komunikačné podmienky**, v ktorých sa odmietajú akékoľvek prejavy korupčného správania a korupčné konanie sa účinne postihuje. Kľúčový význam má uplatňovanie **zásady nulovej tolerancie korupcie**. V súvislosti s touto zásadou **sa nesmú zľahčovať alebo prehliadať ani signály a prejavy korupčného správania**, ktoré by mohli umožniť vznik korupcie alebo vytvoriť priestor či príležitosť na jej spáchanie.

Keďže korupcia, jej páchatelia a sprostredkovatelia poškodzujú verejný záujem, musí byť **zabezpečená ochrana verejného záujmu**.

Akékoľvek znižovanie transparentnosti rozhodovacích procesov je neprijateľné. Pri rozhodovaní na základe vlastnej úvahy nesmie byť spochybnená integrita a dôveryhodnosť VÚVH ako organizácie verejnej správy, v mene ktorej sa rozhodnutie vydáva. Rovnako je potrebné dôrazne uplatňovať vyvoditeľnú zodpovednosť za vytváranie priestoru, príležitostí a podmienok pre korupciu, ako aj pre vznik a existenciu korupčných schém a sietí.

¹⁵) V zákone č. 357/2004 Z. z. je v § 2 ods. 2 pojem verejný záujem na účely tohto zákona vymedzený ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov“. V zákone č. 552/2003 Z. Z. sa v § 2 ods. 2 verejný záujem chápe ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. U zamestnancov zamestnávateľa, ktorými sú právnické osoby podľa § 1 ods. 2 písm. c), výkon práce vo verejnom záujme je aj plnenie povinností zamestnancov v záujme týchto právnických osôb podľa Obchodného zákonníka“.

¹⁶) Protikorupčná politika SR na roky 2019-2023, časť 5.1 Základné faktory s vplyvom na realizáciu protikorupčnej politiky.

4. Faktory s vplyvom na realizáciu Protikorupčnej politiky SR

Táto časť sa sústreďuje na základné faktory, ktoré môžu pomôcť pri realizácii PKP VÚVH alebo ohroziť jeho úspešnosť. Pre potreby VÚVH sa ako základ použili najmä výsledky posúdenia korupčných rizík, ktoré boli identifikované vo všetkých organizačných útvaroch VÚVH a výsledky zamestnancami spracovaných dotazníkov o systéme riadenia korupčných rizík vo VÚVH.

(1) Aktuálne faktory, ktoré majú priaznivý vplyv na realizáciu protikorupčného programu VÚVH

Tieto faktory sú súčasťou už existujúceho základného rámca priaznivého pre realizáciu Protikorupčnej politiky SR, ktorý obsahuje využiteľný silný aktivizačný protikorupčný potenciál na dosiahnutie cieľov Protikorupčnej politiky SR a PKP VÚVH.

- a) prejavená vôľa zamestnancov bojovať proti korupcii a znižovať korupčné riziká,
- b) podpora vedenia VÚVH pri zavádzaní protikorupčného programu,
- c) výmena skúseností so zriaďovateľom a s ostatnými rezortnými organizáciami o dobrej praxi v oblasti boja proti korupcii a protikorupčnej prevencie,
- d) zriadenie Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti na efektívnu ochranu oznamovateľov.

(2) Aktuálne faktory, ktoré majú nepriaznivý vplyv na realizáciu protikorupčného programu VÚVH

- a) nedostatočné vedomosti o efektívnych postupoch boja proti korupcii a protikorupčnej prevencie zo strany zamestnancov,
- b) uplatňovanie protikorupčných pravidiel a morálnych zásad v organizácii je často vnímané ako formálne,
- c) nízka dôvera zamestnancov v efektívnosť uplatňovania zavedených protikorupčných pravidiel v praxi,
- d) obava zamestnancov z oznamovania korupcie, resp. iného protispoločenského konania a s tým súvisiaca nízka pravdepodobnosť odhalenia prípadov korupcie.

Tieto faktory sú súčasťou aktuálneho stavu spoločnosti, ktorý je nepriaznivý pre realizáciu Protikorupčnej politiky SR. V prípade pretrvávania ktoréhokoľvek z týchto faktorov môže byť realizácia a úspešnosť Protikorupčnej politiky SR ako aj PKP VÚVH oslabená.

(3) Aktuálne faktory, ktoré sú príležitosťami podporujúcimi realizáciu protikorupčného programu VÚVH

- a) podmienky pre zavádzanie protikorupčných opatrení vo VÚVH sú priaznivé,
- b) zvyšujúci sa tlak verejnosti na riešenie problémov spojených s korupciou,
- c) využívanie osobitnej e-mailovej schránky VÚVH na oznamovanie korupcie a inej protispoločenskej činnosti oznamovanie@vuvh.sk.
- d) poučenie zamestnanca o protikorupčnej politike pri nástupe do zamestnania.

Využitie týchto faktorov môže prispieť k minimalizácii a odstráneniu nepriaznivých faktorov a úspešnému uskutočňovaniu Protikorupčnej politiky SR a PKP VÚVH.

(4) Aktuálne faktory z okolitého prostredia, ktoré ohrozujú realizáciu protikorupčného programu VÚVH

- a) neexistencia systému hĺbkovej analýzy dôveryhodnosti partnerov vecného vzťahu,
- b) riziko neodhalenia účasti vzájomne prepojených spoločností vo verejnom obstarávaní,
- c) neexistencia jasných pravidiel pre lobing, dary, ovplyvňovanie verejnej politiky.

Tieto faktory sú zároveň významnými korupčnými rizikami. Mohli by zabrániť dosiahnutiu protikorupčných cieľov a úspešnému vykonávaniu Protikorupčnej politiky SR a PKP VÚVH. Na zmiernenie a odstránenie ohrozenia spôsobeného týmito faktormi je dôležitá angažovanosť za zmeny vzorcov správania sa spoločnosti.

5. Priority PKP

Protikorupčný program VÚVH je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorít Protikorupčnej politiky SR.

Priorita 1: Eliminovať možné korupčné riziká a tak udržiavať dobré meno VÚVH ako dôveryhodnej inštitúcie verejnej správy, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem.

Priorita 2: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia v jednotlivých organizačných zložkách.

Priorita 3: Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie medzi zamestnancami VÚVH zvyšovaním povedomia o korupčných rizikách a o ochrane oznamovateľov korupcie.

6. Riadenie korupčných rizík

Za účelom riadenia korupčných rizík na úrovni všetkých odborov a oddelení VÚVH bol vydaný Príkaz generálneho riaditeľa č. 3/2019 z 21. 5. 2019, ktorý nariaďuje vedúcim zamestnancom riadiť identifikované korupčné riziká na svojom úseku riadenia, zabezpečiť plnenie opatrení na elimináciu možných korupčných rizík a pravidelne vyhodnocovať efektívnosť plnenia prijatých opatrení na pracovných poradách. Prvotná identifikácia korupčných rizík vychádzala z podmienok, vecnej pôsobnosti a skúseností VÚVH. Významnosť korupčných rizík bude pravidelne aktualizovaná.

Pri riadení korupčných rizík je potrebné brať do úvahy pracovné podmienky, druh práce, právomoci a skúsenosti zamestnancov každého pracoviska.

Účelom riadenia rizík korupcie je zistiť, do akej miery je organizácia vystavená korupcii, aké korupčné riziká by mohli ohroziť jej riadne fungovanie, aké je povedomie zamestnancov o možných rizikách korupcie na pracovisku, alebo aká je informovanosť zamestnancov o prevencii korupcie zo strany zamestnávateľa. Výsledky môžu poukázať na nové možné korupčné riziká, ktorých opodstatnenosť a pravdepodobnosť výskytu organizácia prehodnotí a za významné uzná tie, ktoré budú označené ako závažné.

Na základe vyhodnotenia prijatých opatrení vedúcimi zamestnancami za rok 2024 boli identifikované korupčné riziká a opatrenia na ich elimináciu opätovne prehodnotené aktualizované.

V nasledujúcom období roku 2025 sa bude venovať zvýšená pozornosť sledovaniu a odstraňovaniu týchto korupčných rizík:

Aktualizované korupčné riziká s možným výskytom vo VÚVH:

- a) riziko korupcie pri obstarávaní tovarov, prác a služieb,
- b) riziko korupcie pri systémoch manažérstva kvality – uprednostňovanie zákazníkov, manipulácia s výsledkami,
- c) riziko korupcie pri vypracovaní odborného stanoviska v zmysle § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“),
- d) ovplyvňovanie výsledku rozhodovania externou stranou,
- e) zapojenie rizikového obchodného partnera,

f) chýbajúce účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitému vnútorným tlakom na rozhodovanie.

Eliminácia identifikovaných korupčných rizík vo VÚVH je podstatou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení.

7. Opatrenia na elimináciu identifikovaných korupčných rizík

a) riziko korupcie pri obstarávaní tovarov, prác a služieb - opatrenia:

- dôsledné dodržiavanie zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a interných smerníc, zverejňovanie faktúr, objednávok a zmlúv na príslušných webových sídlach v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, dôsledné vykonávanie finančnej kontroly,
- zabezpečiť transparentnosť obstarávania a eliminovať riziko ovplyvňovania a uprednostňovania niektorých uchádzačov a dodávateľov pri obstarávaní tovaru, služieb a prác a nevýhodnej ceny,
- dbať na efektívne a účelné hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami,
- koordinovanie procesov s referentom pre verejné obstarávanie a so zodpovednými zamestnancami, spolupráca s príslušnými žiadateľmi,
- v maximálnej miere využívať elektronické systémy,
- systematická kontrola celého procesu.

Zodpovední: riaditeľ odboru 600, vedúci zamestnanci, zodpovední zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

b) riziko korupcie pri systémoch manažérstva kvality – uprednostňovanie zákazníkov, manipulácia s výsledkami - opatrenia:

- dôsledne dodržiavať požiadavky ISO 9001 Systém manažérstva kvality- Požiadavky; ISO/IEC 17025 Všeobecné požiadavky na spôsobilosť skúšobných a/alebo kalibračných laboratórií a ISO/IEC 17043 Posudzovanie zhody – Všeobecné požiadavky na skúšky spôsobilosti,
- vybavovanie žiadostí v súlade so zmluvnými termínmi, resp. podľa poradia termínov objednávok,
- viacstupňovým riadením a s tým spojenou viacstupňovou kontrolou je zabezpečená eliminácia rizika; vyhodnocovanie výsledkov podlieha kontrole vždy minimálne dvoch zodpovedných osôb,
- dôsledne dodržiavať interné procesy systému manažérstva kvality, vykonávanie interného a externého systému kontroly v rámci procesov manažérstva kvality, pravidelne vyhodnocovať výsledky.

Zodpovední: riaditelia odborov, vedúci zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

c) riziko korupcie pri vypracovaní odborného stanoviska v zmysle § 16a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) – opatrenia:

- VÚVH ako poverená osoba vydáva odborné stanovisko podľa § 16a ods. 3 vodného zákona na základe vyžiadania orgánu štátnej vodnej správy, ktorému sa aj stanovisko odovzdáva; žiadosti o odborné stanovisko sú vedené v samostatnej evidencii, vrátane ďalších súvisiacich podaní,
- rozšírenie okruhu spolupracovníkov do procesu prípravy odborného stanoviska zapojením viacerých odborných zamestnancov, pričom každý z nich posudzuje vplyv činnosti na základe odborných faktov a vedeckých poznatkov,
- so všetkými vypracovanými odbornými stanoviskami sú oboznámení príslušní vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia; dôsledne sa uplatňuje tzv. „kontrola 4 očí“,
- zamedzenie priameho kontaktu participujúcich zamestnancov na príprave odborného posúdenia so žiadateľom podľa § 16a vodného zákona; uprednostňovať nepriamy anonymizovaný kontakt.

Zodpovední: riaditeľ odboru 200, príslušní participujúci vedúci zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

d) ovplyvňovanie výsledku rozhodovania externou stranou – opatrenia:

- vytipovať oblasti práce s rizikom korupcie z externej strany,
- presadzovať a dodržiavať kultúru verejnej integrity VÚVH,
- dôraz sa kladie na odbornosť; uplatňovanie prístupu preventívnej konzultácie a prípadného objasnenia počas procesu,
- so všetkými vypracovanými výstupmi (rozhodnutie, výsledky, stanovisko a pod.) sú oboznámení príslušní vedúci zamestnanci; dôsledne sa uplatňuje aj tzv. „kontrola 4 očí“.

Zodpovední: riaditelia odborov, vedúci zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

e) zapojenie rizikového obchodného partnera – opatrenia:

- nastavenie pravidiel obstarávania tovarov, prác a služieb – eliminácia rizík
- pred uzatvorením zmluvy o dodaní tovaru, prác a služieb sa preverovanie potencionálnych obchodných partnerov v Obchodnom registri, v Registri partnerov verejného sektora, ako aj prostredníctvom referencií,
- v maximálnej miere využívanie elektronických systémov.

Zodpovední: riaditelia odborov, vedúci zamestnanci, zodpovední zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

f) chýbajúce účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitému vnútorným tlakom na rozhodovanie – opatrenia:

- dôsledné dodržiavanie metodických usmernení, príručiek, postupov prác, interných smerníc, metodík pre vypracovanie odborných posúdení a stanovísk s viacstupňovou kontrolou výstupov,
- zabezpečenie dostatočných personálnych kapacít,
- interný systém oznamovania protispoločenskej činnosti.

Zodpovední: riaditelia odborov, vedúci zamestnanci

Termín: priebežne, trvale

8. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia PKP

Účelom monitorovania PKP je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie.

Pri monitorovaní ako aj vyhodnotení sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi a poukázanie na nedostatky (slabé stránky), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Identifikujú sa príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení a uvedie sa, aké zlepšenia sa dosiahli a aké poučenia vyplývajú pre ďalšie obdobie.

9. Záverečné ustanovenia

Protikorupčný program je otvorený dokument. Príslušné organizačné zložky môžu navrhnúť zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, riešenie problémov a spôsoby eliminácie prekážok jeho realizácie.

Ing. Ondrej Voda
generálny riaditeľ

10. Použité skratky

EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
ISO/IEC	Medzinárodná organizácia pre normalizáciu / Medzinárodná elektrotechnická komisia
GDPR	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OSN	Organizácia spojených národov
PKP	protikorupčný program
STN EN	Slovenská technická norma Európska norma
SR	Slovenská republika
TZ	Trestný zákon
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
Z. z.	Zbierka zákonov